

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 284. — ŠTEV. 284.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 5, 1993. — TOREK, 5. DECEMBRA 1933.

VOLUME XII. — LETNIK XII

ENOTEN AMERIŠKI DENAR—CILJ KONFERENCE

MEHIŠKI DELEGAT JE PREDLAGAL NA PAN-AMERIŠKI KONFERENCI NAČRT MEDNARODNE BANKE

Delegatje na panameriški konferenci ostro kritizirali poslovanje ameriških bankirjev. — Vlada republike Kube je prosila dežele, naj jo priznajo. Mehika bo predlagala desetletni moratorij za javne in privatne dolge. — Litvinov pri italijanskem kralju.

MONTEVIDEO, Uruguay, 4. decembra. — Delegatom sedme panameriške konference je bil danes predložen predlog glede ustanovitve enotnega bančnega in valutnega sistema za vse ameriške dežele.

Istočasno je prosila Kuba dežele, ki so zastopane na konferenci, naj priznajo njeno vlado ter naj izmenjajo z njo diplomatske zastopnike.

Mehiški zunanji minister dr. Jose Casaurano je stavil dodatni predlog glede valutnih problemov ter predlagal ustanovitev mednarodne banke za ameriške dežele.

Mehiški državnik je predlagal, da bi bilo najbolje, če bi posebna centralna banka nadzorovala celo vrsto centralnih bank. Zavzel se je tudi za enotno ameriško valuto. Slednjič je izjavil, da bo Mehika predlagala desetletni moratorij za vse javne in privatne dolge.

Argentinski zunanji minister dr. Carlos-Saavedras-Lamas je podal neoficijelno izjavo, da se z idejo vseameriške gospodarske konference, ki naj bo čimprej sklicana, strinja tudi ameriški državni tajnik Cordell Hull, ki zastopa na posvetovanju Združene države.

Zunanji minister Urugvaja, dr. Alberto Mane je bil izvoljen za trajnega predsednika konference.

Kubanski delegat dr. Alberto Giraudy je naprosil vse zastopane narode, naj priznajo vlado predsednika Ramona Grau San Martina. Nova vlada mora z obžalovanjem konstatirati, da so jo dosedaj priznale le Mehika, Peru in Španija.

Tekom tajnega posvetovanja je mehiški zunanji minister ostro kritiziral poslovanje ameriških bankirjev po raznih centralno-ameriških republikah.

Govor urugvajskega predsednika Terre je dal republiko Čile novo pobudo za posredovanje med Paragvajem in Bolivijo. Terra je označil Gran Chaco zadevo kot najvažnejšo, s katerimi se bo morala baviti delegacija.

RIM, Italija, 4. decembra. — Kralj Viktor Emanuel je sprejel danes v avdijenci Maksima Litvinova, sovjetskega komisarja za zunanje zadeve. Baje sta razpravljala o važnih mednarodnih vprašanjih.

"Lavora Fascista" danes na dolgo in široko razpravlja o pogajanjih med Litvinom in Mussolinijem ter o pogodbah, ki bodo v kratkem podpisane med obema državama.

Predvsem gre za nenapadno pogodbo, potem pa za zblizanje in sodelovanje, čigar cilj je zajehtati Evropi mir.

Po zatrdilu lista je Mussolini predlagal, naj Sovjetska Unija omeji izvoz svojega lesa v Italijo, da bo zamogla Italija kupiti več lesa od Avstrije in Jugoslavije ter tako pomagati podonavskim deželam.

PARIZ, Francija, 4. decembra. — Odkar je Amerika priznala Sovjetsko Unijo, sta se danes prvič sestala ameriški in ruski poslanik.

Ameriški poslanski ataše, Theodore Marriner, je obiskal ruskega poslanika Dovgalevskega.

Na poti proti Moskvi se bo ustavil v Parizu tudi novo imenovani ameriški poslanik za Rusijo, Bullitt.

Zadnja prizadevanja prohibicionistov

POLJSKA SE ČUTI VARNO

S pogodbami se je zavarovala proti napadu. — Poljaki dvomijo o Hitlerjevski iskrenosti.

Varšava, Poljska, 4. decembra. — Kot zatrjuje poljsko časopisje, je Poljska upravičena, da se počuti varno. Na vzhodu in zapadu je zagotovljen mir, kajti sklenila je prijateljske pogodbe s sovjetsko Rusijo in nazijsko Nemčijo.

Z Rusijo je Poljska podpisala nenapadno pogodbo, nemški kancler Hitler pa je poljskemu poslaniku v Berlinu zagotovil, da se Nemčija ne bo poslužila sile proti Poljski.

Maršal Josip Piłsudski, ki je pravzaprav vladar Poljske, je sprejel v avdijenci nemškega poslanika in mu ponovil Hitlerjevo izjavo, vsled česar se smatra, da med Nemčijo in Poljsko obstoja nepisana nenapadna pogodba.

Dasi pa javnost soglasno odobruje poljsko politiko napram Rusiji, se slišijo neugodni glasovi proti Nemčiji. Poljaki vrnjujejo iz jemo veleposestnikov ob ruski meji na miroljubnost Rusije, ker vedo, da Rusija ne bo zahtevala poljske zemlje.

Vse drugačno pa je mišljenje glede Nemčije. Poljaki ne bodo verjeli v mir med obema deželama, dokler se Nemčija slovesno ne odpove svoji želji po premembi meje. Hitlerjevimi besedami in obljubami ne verjamejo in ga sumičijo, da hoče samo pridobiti na času, da bo tem gotovšeje mogel zahtevati premembo meje. Hitler sedaj potrebuje mir. Sedaj hoče Nemčijo rešiti ponižanja po versailleski pogodbi ter doseči enakost z drugimi državami. Pridobiti si mora zaupanje Francije in s prijateljsko pogodbo s Poljsko bo pregnal bojazen Francije.

PLINSKE BOMBE V ZAGREBU

Boograd, Jugoslavija, 4. dec. — Vojaške oblasti so sklenile, da bodo pri prihodnjih manevrih rabili nad Zagrebom prave plinske bombe. Oblasti pravijo, da pri zadnjih manevrih Zagrebčani srčnega napada niso vzeli dovolj resno.

LOČITEV ZARADI PRODANE SREČKE

Pariz, Francija, 4. decembra. — Državni uradnik Chazarin je vložil tožbo za ločitev zakona, ker je žena prodala loterijsko srečko, ki je pri zadnji loteriji bila vlečena in je zadel 50,000 frankov (3 tisoč dolarjev). Ko so bile 10. novembra objavljene številke vlečenih srečk, je bila med njimi tudi Chazarinova srečka. Takoj pusti delo, hiti naglo domov, med potom pa se kupi steklenico šampanjca.

Ko pride domov, mu pove žena, ki je bila zelo varčna, da je pred enim tednom srečko, za katero je Chazarin plačal 100 frankov (\$6), prodala za 50 frankov. Chazarin je besnel, toda rekel je samo "neumna žena" in je šel k odvetniku, katerega je najel, da vložijo zanj tožbo za ločitev zakona zaradi "zakonske goljufije".

Francoska porota mu bo ločitev najbrže dovolila.

Čarolite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

TURKINJE HOČEJO V ARMADO

Turkinje agitirajo, da bi jih vlada poklicala v armado, kot moške. — Ženske bi mogle preprečiti vojno.

Istanbul, Turčija, 4. decembra. — Dijakinje visoke šole v Istanbulu so prišle na dan z nepričakovanim predlogom, da naj bi bila prisilna vojaška služba obvezna tudi za ženske in so izrazile svojo voljo, da takoj stopijo v armado.

Do tega sklepa so prišle dijakinje najbrže vsled izjave predsednika Mustafa Kemal paše, ko je pred kratkim obiskal neko dekliško šolo v Angori in je neka dijakinja zahtevala za ženske enake politične pravice z moškimi. Na to je Kemal odgovoril: "Ako zahtevate take pravice, morate biti pripravljene sprejeti tudi moške dolžnosti, kot na pr. vojaško službo".

Glede ženske vojaške službe se je vnela živahna debata po časopisu. Mnogi zdravniki zatrjujejo, da bi turška žena mogla prenesti vse vojaške napore, ker je že od mladosti navajena delati na polju in nositi težka bremena. V vojni proti Grški za svobodo Turčije so ženske prenašale munice. Meščanke, ki niso vajene težkega dela, bi mogle biti bolniške strežnice, voziti ambulance in biti nameščene v vojaških uradih mesto moških. Amerika in Anglija sta v svetovni vojni porabile ženske za bojno črto in zakaj ne bi tudi Turčija?

Poleg tega pa bi ženske, ki bi poznale vojaško življenje, mogle mnogo prispevati za vzdrževanje miru. Ženska bi posegla po orožju samo tedaj, kadar je dežela v nevarnosti. V vsakem oziru pa je ženska mnogo bolj miroljubna kot so moški.

Turške žene imajo že volilno pravico pri občinskih volitvah in v neki anatolski občini je bila izvoljena županja. Do sedaj pa še niso dosegle pravice, da bi bile izvoljene v državni zbor. Toda v bližnji bodočnosti bodo dobile tudi to pravico, ker se za to zavzema tudi predsednik Kemal.

REŠILEC SE JE PONESREČIL

Denver, Colo., 3. decembra. — Uradnik Littleton Valey Coll Co. Robert Boyle je ponesrečil, ko je skušal rešiti majnerja, Martina Kendricka, ki so ga omamili plini. Gasilci so v maskah s kisikom prinesli obe trupli iz rova.

NEMCI UČE KITAJSKO POLICIJO

Berlin, Nemčija, 4. decembra. — Albert Grzesinski, ki je bil policijski načelnik v Berlinu pod socialistično vlado, in njegov namestnik Bernhard Weiss, sta bila najeta od kitajske vlade, da reorganizirata kitajsko policijo.

Oba policijska uradnika, katere sta pregnali nazijci, sta dospela v Šanghaj.

Nazijci so imeli posebno piko na Grzesinskega, ker je preganjal nazijce, še predno so prišli do vladarja.

TRANSPORT FRANCOSKIH KAZNENCEV

Parnik vozi 280 kaznencev na Hudičev otok. — Spremlja jih močna vojaška straža.

Saint Martin de re, Francija, 4. decembra. — Že drugi v dveh mesecih je kazniški parnik La Martiniere naložil človeške tovor in ga odpeljal v "suho giljotino", kazensko kolonijo na Hudičevem otoku. Ladja vozi na tem potu 280 kaznencev, ki bodo v dveh tednih, stlačeni v ograjenih celicah, prišli na otok, ki se nahaja 4000 milj od domovine, katere najbrže ne bodo nikdar več videli.

Na otoku, ki je poln tropičnih džungel, po katerih plazijo strupene kače in divje živali, se bodo pridružili 673 kaznencem, ki so bili pripeljani 29. septembra. Parnik La Martiniere bo v Alžiru sprejel še 400 kaznencev.

Med kaznenci so Indijci, Arabci in domačini. Vsi si pregnani na otok, ko se zakrivili kak zločin na francoski zemlji.

Vsak kaznencec je oblečen v sirovo obleko z lesenimi čevlji. Vsak nosi s seboj odejo. Vsi so vkleknjeni. Kadar gredo kaznenci iz kaznišnice, korakajo med dvema vrstama vojakov, policija pa odganja njihove sorodnike in radovedneže.

Z ladjo se vozijo dva tedna in so zaprti v celicah s cementnimi tlemi. Vsak dan jih pripeljejo za pol ure na krov. Ker ni dovolj prostora, se ne morejo izprehajati. Ne morejo govoriti, ker je prepovedano. Štirideset paznikov pazi na vsako njihovo kretnjo. Ako je kdo nepokoren, spuste nanj paro.

Ko se bodo kaznenci izkrcali v Saint Laurent du Maroni, bodo razporejeni v razna kazenska taborišča.

ZASTAVLJALNICA POSOJA NA AVTOMOBILE

Pariz, Francija, 3. decembra. — Mestna zastavljalnica napreduje. Zgradija si je novo veliko posojilno kavar more spraviti 2000 avtomobilov, katerih lastniki potrebujejo denar, ali pa hočejo plačati nizko najemnino za svoje avtomobile. Kdor zastavi svoj avtomobil, mu ni treba imeti skrbi, kaj bi z njim v zimskih mesecih in se mu ni treba bati, da bi mu bil ukraden, ali pa da bi moral plačevati zanj visoko najemnino.

Nedavno je zastavljalnica posodila na balon. Denar posodi na vsako stvar in četudi do sedaj ni dobila še nikakega aeroplana, je prevzela že več aeroplanskih motorjev. V zastavljalnici se nahaja tudi en čoln. Poleg tega je videti brez števila šivalnih strojev, daljnogledov, radijev itd. Videti je celo mogoče veliko število otroških igračk, katere so stariši vzeli svojim otrokom, ker jih je obiskala depresija. Nek dijak je celo zastavil floveško okostje.

Ako je lastnik kakega predmeta plačeval 15 let obresti na posojilo, tedaj mu zastavljalnica vrne predmet brezplačno.

de. Grzesinski in Weiss sta pobegnili v Pariz, ko so ju nazijci hoteli poslati v koncentracijski tabor.

SUHAŠKA ORGANIZACIJA BO DANES VLOŽILA PRIZIV

WASHINGTON, D. C., 4. decembra. — Pastor William Sheafe Chase, ki načeljuje "International Reform Federation", je sporočil danes zastopnikom časopisja, da bo jutri neki odvetnik Federacije predlagal, naj najvišje sodišče države Pennsylvanije prepove konvencijo, ki se bo jutri sestala v Harrisburgu v svrhu preklica osemnajstega amendmenta.

PREMEMBE NA KITAJSKEM

Južna Kitajska je pripravljena pomagati zatreti upor. — General Čjang Kaj-šek pa mora odstopiti.

Šanghaj, Kitajska, 4. dec. — Medtem ko se armada narodne vlade in armada Fukien upornikov zbirata na meji province Čekingang, posegajo politiki južne kitajske države v politiko svoje severne sosedice.

Predsednik ustavodajnega sveta Sun Fo je prepričan, da je poravnava brez oborožene sile nemogoča. Jugozapadni politični svet v Kantonu zahteva, da mora general Čang Kaj-šek in ministrski predsednik Wang Čing-wei odstopiti, nakar se mora vlada reorganizirati in sklicati splošno mirovno konferenco, ki naj razpravlja o zedinjenju Kitajske.

Kadar se bo to zgodilo, je kantonska vlada pripravljena pomagati osrednji vladi zatreti upor v provinci Fukien.

Hongkong, Kitajska, 4. dec. — Armada nankinške vlade je bombardirala štiri mesta v provinci Fukien, kjer so obhajali neodvisnost dežele od ostale Kitajske. Ubitih je bilo 20 oseb in najmanj deset ranjenih.

Prebivalstvo je bilo zbegano in bombe so povzročile veliko škodo na poslopih v mestih Šanšien, Čangčov, Yenping in Čuanšov.

Kantonska vlada je pripravljena na poslati proti upornikom v Fukien svojo armado, ako ji osrednja vlada v Nankingu plača 3 milijone dolarjev.

IRSKA SE HOČE LOČITI OD ANGLIJE

London, Anglija, 3. decembra. V torek bo prišlo v poslanski zbornici na vrsto vprašanje, če naj Irska ostane v okrilju angleškega imperija ali naj ostane popolnoma neodvisna republika. V zadnjem slučaju bi bili izgnanci iz Anglije vsi Irci, ki bi ne prosili za angleško državljanstvo.

VELIK VIHAR NA TURSKEM

Istanbul, Turčija, 3. decembra. Vihar, ki je divjal ob celem obrežju Črnega morja, je povzročil v Samsunu \$225.000 škode. Utonilo je tudi 17 oseb.

Velikanski valovi so razbili 57 ribiških ladij in čolnov. Več krajev Samsuna je pod vodo. Več hiš je bilo porušeni in prebivalci so se večinoma zatekli v mošee.

Valovi so prevrnili železniške vozove na železniški postaji v Samsunu.

Tozadevni pedlog je bil že stavljen v Dauphin okraju, pa je bil zavrnjen. Odvetnik bo jutri vložil priziv.

Pastor Chase, ki je navdušen suhač, je mnenja, da prohibicija ne bo jutri preklicana, če bo najvišja inštanca vpoštevala predlog njegovega zagovornika.

Ako se v Pennsylvaniji ne bo vršila konvencija, bo morala prisločiti na pomoč država Maine, ki ima slično konvencijo določeno za sredo.

Pred najvišjim sodiščem okraja Columbia se je vršila danes obravnava glede predloga pastora Chase, naj se nadomestujočemu državnemu tajniku Phillipsu prepove proglasitev preklica prohibicije.

Sodnik Letts bo podal jutri svojo odločitev.

Zvezni pravnik Rover, ki zastopa državnega tajnika, je izjavil, da bo odpravilo prohibicijo odobrenje 36. države, ne pa proklamacija državnega tajnika.

V državi Utah se bo sestala konvencija ob dveh popoldne po vzhodnem času.

Ker se bodo pa vršili dolgi govori in razne ceremonije, se bo po vzhodnih državah že uravilo, ko bo prohibicija preklicana.

PROTI ŽIDOM NA ROMUNSKEM

Nazijski agenti ščuyajo prebivalstvo proti židom. — Veliki izgredi v Jassy.

Bukarešta, Romunska, 4. dec. Jasnó je, da je za protizidovski gonjo, ki je dosegla svoj višek prejšnji teden v Jassy, agitacija nemških nazijcev.

Nemire v Jassy so povzročili Romunci, toda naščuvali so jih Nemci in nemške parke so plačale propagando. Nemčija je zopet pričela s svojo staro politiko, ki sili proti vzhodu.

Lastniki časopisov v balkanskih državah, zlasti v Jugoslaviji in na Romunskem, so bili presenečeni, ko so pred nekaj meseci prejeli ponudbe po smešno nizki ceni za točna poročila. Spočetka so bila poročila zelo stvarna, po nekaj mesecih pa so pričela kritizirati Francijo in Malo antanto ter zagovarjati nazijsko Nemčijo. Nekateri časopisi, ki so prej bili nasprotni Nemčiji, so premenili izpremenili svojo politiko in so pričeli pisati proti Mali antanti.

Zunanji minister Titulescu, ki je iz dušo in telesom za Francijo in Malo antanto, je kmalu spoznal nemško propagando proti židom pod slabotno vlado Aleksandra Vaida-Voivode, vsled česar je svetoval kralju Karolu, da premeni vlado. Na Titulescov nasvet je Karol poveril sestavo novega ministristva Duci, ki je odločen prijatelj Francije in Male antante.

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1934? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TONE BREZAR:

MARŠKOMPANIJA

To je bilo v zgodnji zimi leta sedemnajstega. Pusti dan se je izkrotiti iz megle in se popoldne veselskati v zimskem solncu. Visoko so se blesteli v sinjino zajetni snežniki. Dolina pod njimi, ves nemški trg s hišami, gospodarskimi poslopji, ograjami, vrtovi je bil kakor pristanice v belem sneženem morju.

Zdaj se živeti, ob tem zmagovalnem soncu, ki ob zimi razliva samo zlato in obeta daljnjo pomlad in bo sijalo v poletje in jesen in v vekov veke!... Kmalu malo radovedno so se zbirali ljudje na glavnem trgu. Iz gradu zunaj trga je počasi korakala marškompanija, da pred hišo, kjer je bila nameščena komanda, vzame slobo. Trobentaču se je zatikalo. Neskladnim korakom kolone, ropotajoče s težkimi nahrbtniki, se je umikala brozga talečega snega, ki se je počela po široki cesti. Spreddaj je stopal stotnik Steiner s palico v roki, kakor da bi šel na sprehod po svojem ljubimem dunajskem Ringu. Arhitekt, glasbenik, človekoljub. Vse drugo, samo ne oficir. Čeprav eden izmed najstarejših iz rezervne oficirskega kadra. Že pred vojno je bil na poročnik. Takrat mu je ugajalo nositi uniformo in švadrerirati v oficirski družbi. Teda zdaj v vojni — že petkrat ali šestkrat so ga poslali na fronto, vselej je srečno pribežal nazaj, preden so ga moglo dočeti eksplozije ruskih in laških srpnelov... Njegova prekrasna gospa se je smehljala, ko so ga zalajle sređi zime vnovič postavili na čelo marškompanije, pojubovala je svoji hčerki v naročju hladne rdečkaste ročice in ji šepetala: "Papaček se bo kmalu spet vrnil... V štirinajstih dneh bo spet pri nama... Papa kommit wieder, o ja, Papa kommit wieder!"

Že potem, kako se je razmestila kompanija pred drevoredom in pred komando, se je videlo, da ni trde roke nad njo. Kako! Bog se usmilil takega moštva v bornih cesarskih koprivah, v ohlapnih zelenkasto sivih plaščih, s čepicami kakor iz resja, poveznjenimi na glavi tako, kakor jih nosijo dojenčki. Celi rodovi so tule premešani, brkati koševci Bosanci, Tirolci in Istrani, starci in izstradani mladiči, blede, kloneči pod tovorom nahrbtnika in puške.

Rejeni tržani — vsi enotni — so se pokrili doma ali pa kukali iz zaostarijskih zapekov skozi motna okna na trg... Manj sramežljivo so oni pisarji in sleparji iz komande zapolnili vsa okna in se s pisarniški dekleti naslajali v kresanju puhlih dovtipov na račun prestrančinev v marškompaniji.

Čil kakor vitez, ženketajoč z ostrokami, se je pojavil pred četo poveljnik kadra, stotnik Hauer. Z

njim adjutant nadporočnik Woelfling. "Habt Acht!" je komandiral stotnik Steiner. Ob samem povečanju se mu je glas smešno prevrgel v hripavost. Tiho je raportiral. — Nato je spet nastopila tista svečana minuta, ko je stotnik Hauer izpregovoril vojakom v slovo, junakom nedosegljivim, diki avstrijske armade, zmagovalcem na vseh frontah, bodočim pokoriteljem zemlje, obile. Govoril je gladko, ves stari kader je znal njegov govor na pamet, marškompaniji pa ga je vselej v tisti mešanici pretolmačil nenadno, nestiljivi narednik Peter.

"Zum Gebet!" Glas trobente se je lovilo zmedeno. Marškompanija je stala tu kakor gruča obupancev. Bolj hladnega slovesa se ni bilo. Defile se je povsem izjavilo. Stotnik Hauer je odzdravljaval in pribočniku šepetal: "Marširajo kakor krave, kakor krave!"

Na klanec proti kolodvoru so opesali trije mladi Bosanci. Posadili so jih v sneg in jim ribali senca in čela... "Svinje, svinje!" je svoji družini sikal narednik Peter. "So že spet žrli samo sol, da bi opesali! Zdalje pred odhodom. Na, da giba es kein zurueck!"

Profesor Kolene, nerodni enoletnik, je stopal na koleni čete, z njim stari enoletnik od kadra za častno spremstvo. Ko se je na kolodvoru uvrščala marškompanija v vagonce, in so se nekateri takoj vrgli v slamo, razmetano po tleh, je profesor Kolene smehljaje se, kakor vedno, sukal svojo komičasto, kratko ostrženo bradico: "Da, da, prijatelji, moj filozofski sistem ne vara. Kmalu bo konec in potem razpredem vse, česar vse je naučila vojna. Takoj po vojni pa izdam knjigo. Vi so smejete. Peregrin!"

"Nikakor ne vašim sijajnim osnutkom, a ponavljam: tele vaše patrone, profesor, so vredne več kakor vsa vaša filozofija!"

Leno se je k družini enoletnikov približal tovariš četovodja Plank. V dunajskem narečju je zvevaje zabavljal in se leno pretregnil: "Preklet, zdaj se bomo tu obirali do večera. Kakor kokoši v kurnik nas pošiljajo vselej z mrakom na fronto."

"Torej Plank — spet prostovoljci?"

"Spet. Vi vsi skupaj ste mi prepuščajte družina. Bog vam bodi milostljiv!"

Sedlaček ga zafreke: "Plank gre pogledat, če so mu postavili novo bajto. Lanska mu je zgorela, ko si je uši obiral in jih v ponvi cvril!"

"Ah kaj!" se namuzne Plank in se obizne: "Ne, otroci. Trmoglavite, da vam moram znova povedati: če se sam javim na fronto, vem da se mi ne bo ničesar zgodilo. In pa lačen sem, pri Bogu! Takih sle-

parjev, kakor imate vi Sedlačka v magazinu, ne zmore vsa fronta od Flandrije do Gradeža..."

V mraku, ko je visoko zalestela večernica, je zapel telefon na postaji. Invalidni prometnik je hitel k stotniku Steinerju: "Signal, odhod, go-pod stotnik!"

Steiner je pokimal ljubi ženi: "Vse v redu. Also: v 14 dneh..." Hčerke, ki so ji velike oči sijale iznad rdečih zabulih licev, obkroženih od bele kučme, je stisnil k sebi: "Papaček pride spet..."

Potem je vstopil v prvi vagon k svojim častnikom. Vlak je potegnil v noč. Kakor tanke bele zastavice je plapolal dim iz majhnih dimnikov nad vagoni. Ena sama harmonika je žalostno pela neko staro pesem, da je brezupno potožila: gremo na fronto...

Zvečer je nadporočnik Woelfling v adjutanturi diktiral strogo rezervno poročilo komandi bataljona na fronti... "Notorično je, da se stotnik Steiner redno izmuzne, kar demoralizirajoče vpliva na častniški zbor pri kadru in vzbujata hudo krizlasti pri onih gospodih oficirjih, ki imajo za seboj težke fronte doživljaje in jih dičijo rane in odlikovanja. Zatorej..."

Stotnik Hauer, ki mu je Woelfling vdano ponudil pismo v podpis, ni prebral do konca. Otrnil je pepel cigarete, se nasmešnil in podpisal: "Da, da, ljubi Steiner, tudi nate je prišla vrsta..."

Steiner se ni vrnil. Visoko v Tirolah ga je — nesrečnega radovednika — sredi noči pobrala ena sama krogla. Mogočen zeleni sij rakete mu je svetil v večnost.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sta-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

KAJ BI POČEL Z GLAVNIM DOBITKOM?

Poslušajmo, kaj so na gorenje vprašanje velikega angleškega lista odgovorili njegovi naročniki.

1. Neka žena piše: Razume se, da bi me tak dogodek spravil v največjo ekstazo, a ne za dolgo. Privajena sem namreč mirnemu življenju v samotni, sama zase. Ko pa bi izdelala glavni dobiček, bi me nadlegovali predvsem fotografji, reporterji, prihajali bi siromaki, oglašali bi se razni zavodi, oddaljeni ali celo samo namišljeni sorodniki. Od vsepoved bi dobivala pisane prošnje za posojila, goljufi bi skušali izvahtati iz mene čim več mogoče in tudi ženitbenih ponudb ne bi manjkalo. Postala bi nemirna in nezaupljiva in končno pričela morda celo vsevprijet sovražiti. Domisljala bi si, da vsak človek, katerega bi srečala, hlepi samo po mojem denarju. Niti resnično pomoči potrebnim ne bi verovala in ponoči bi se balatov. Tako bi prenoženju sledilo prokletstvo, moje življenje bi postalo nezmožno in da bi v meni zopet zavladal mir, bi ves denar podarila domu za bolne in siromake služkinje. Bila bi zopet uboga, toda — srečna.

2. Drugi pravi takole: Prvo, bi storil, ko bi zadel glavni dobiček, bi bilo, da bi zbral vse svoje tovariše, prijatelje in druge, jih primerno oborožil, s posebnim vlakom prepeljal v London, nakar bi naskočili spodnjo zbornico. Vse državne poslance in lenuhe bi pometal ven in jih preteplil, nakar bi sedli na njihova mesta. Nato bi se pričelo. Ukinil bi vse zakone, ki favorizirajo veleposelstnike in lorde, znižal bi davek na pivo in razne potrebščine, katere potrebuje delovno ljudstvo. Razveljavil bi zakon o ženski volivni pravici, možem bi dovolil, da smejo lenobne žene priganjati k delavnosti, prepovedal bi, da bi se tašče smeje vmešavati v družinski zadeve. Denar za solstvo bi se ne smel več nesmiselno razmetavati kar se to dela dandanes s tem, da se šolska mladina uči brezkoristnih stvari, katerih nikdar v življenju ne potrebuje. Nato bi se umaknil ter živel v miru, seveda vedno kanon poleg sebe.

3. Tretji takole misli: Nekje vzhodno od Bornea je majhen otok, na katerem se v morskem vetru zibljejo palme. Ako bi zadel glavni dobiček, bi kupil ta otok ter pod strokovnjakim vodstvom naselil tam toliko zapuščenih in zanemarjenih otrok, kolikor bi mi bilo mogoče. Pol leta bivanja na tem otoku bi otrokom vrnilo zdravje, imeli bi zadosti hrane, mnogo solnce in bili bi brez vsakih skrbi. Po šestih mesecih bi jih zamenjal z drugimi. Kaj bi imel od tega? Srečno zadovoljnost, da sem vsaj za nekaj časa otrokom dal vse, česar si otroška duša sploh more želiti.

4. Četrta bi tako napravila: Eno samo željo imam, oziroma bi jo imela, ako bi zadel glavni dobiček. Poiskala bi najboljšega zdravnika na svetu, kateri bi moral ozdraviti mojo bolno mamico. Že skoraj deset let leži v postelji in noč in dan ječi radi bolečin. Hudo mi je, ko je gledam tako trepečo in vzdihujočo. O, kako rada bi ji pomagala, pa ne morem, stara sem šele 16 let in skrbeti moram za svojo ubogo, dobro, bolno mamico.

5. Peti ni tako plemenit: Ako bi izdelal glavni dobiček, bi predvsem kupil nekoliko dinamita in močno sekuro. Šel bi najprej po svojem stanovanju in razsekjal mi-

ze in črvice stole, razbil bi sliko tete Mice, ki "nas ne more", z eno besedo, odstranil bi vse, kar mi je leta povzročala le nejevoljo. Nato bi prišel na vrsto dinamit. Šel bi v stanovanje vseh sosedov in razstrelil vse gramofone in radioaparate, ki so že toliko škodovali mojim živcem. Z veseljem bi sem poravnal škodo, ki bi jo napravil, nato pa kupil jahto, s katero bi se odpeljal daleč, daleč venkaj na široko morje, tako da bi bil stotine kilometrov proč od radioparator in gramofonov, ki bi se spet pojavili v stanovanjih mojih sosedov. Najbrž pa bi bili vsi ti instrumenti še za nekaj stopinj močnejši ko oni, katere bi prej razdejal.

6. Šesti ima tole dobro voljo: Izšel sem iz rodovine zapravljecev, moj oče je bil tak in tudi njegov oče je bil znan zapravljevec. Nije težkega ni bilo zame, da sem tudi jaz posnel svoj prednika. Imel sem dober, da, skoraj sijajen zaslužek, a vse sem sproti zapravil. Posledice so se kmalu pokazale. Danes sem star 46 let in beračim za delo. Ako bi torej zadel glavni dobiček, bi po dobljenih izkušnjah prišel drugače. Zagotovil bi sebi in družini brezskrbno bodočnost, spomnil pa bi se tudi vseh prijateljev in dobrotnikov, kateri so mi na katerikoli način pomagali v moji brezposelnosti. Potem je tam doli pri Syden hamu majhna bolnišnica, v kateri sva z ženo štiri težke ure čakala na izid operacije najinega sina. Ta bolnišnica nima dohodkov in je v stalni krizi. Skušal bi po svojih močeh zmanjšati skrbni vodstvu tega občerkristnega zavoda.

7. Taki je videti dobrega srca, ko pravi: Sem eden izmed onih, ki ne verujejo, da bi mogel denar osrečiti človeka. Vendar pa si želim glavnega dobitka, da bi poplačal neko dobro delo, ki mi ostanje nepozabno. Pred dvajsetimi leti bi moral eden izmed uradnikov neke trgovske pisarne venkaj v skladišče ter tam ostati in trdo delati. Eden izmed teh dveh je bil moj oče, oni drugi pa njegov starejši tovariš, ki je bil pač upravičen, da kot starejši ostane v pisarni. Ta pa je vedel, da bi se slabo zdravstveno stanje mojega očeta ne skladalo s težkim delom in da bi najbrž postal brezposeln, zato se je žrtvoval, prijel sam za ročno delo, mojega očeta pa pustil za pisarno mizo. Moj oče je že umrl, oni pa je še vedno pri svojem delu v skladišču. V majhen znak hvalečnosti bi temu plemenitemu človeku in njegovi družini zagotovil brezskrbno življenje na stara leta.

8. Kakor tale osmi, bi storil mnogokateri, čeprav bi bilo to dejanje neplemenito: Nenadno bogastvo, ki bi mi ga donesel glavni dobiček, bi me najbrž nekoliko zmedlo. Napravil bi tako, kakor večina drugih, ki bi prišli na tako lahek način do premoženja. Vtaknil bi v pest eno desetino glavnega dobitka ter se podal v tujino, kjer bi poiskal razkošno zabavišče. Tu bi pil, jedel, igral, skupaj s tovariši, katerih bi mi ne manjkalo. Ko bi mi denarja zmanjkalo, bi se vprašal, ali sem imel užitek, ali ga nisem imel. Ako bi se odgovor glasil na da, potem bi si dal poslati še ostali denar ter ga zabil v pol leta.

Iz gornjih primerov je razvidno, kako različni ljudje so na svetu in kako različni misli.

POSKUŠEN SAMOMOR

Vas sv. Miklavž na Dravskem polju je 20. novembra popoldne razburil strahovit dogodek. Posestnik Vinko Vauhnik je obupal nad življenjem in si ga je sklenil končati na strašen način. Popoldne okrog 10. se je napotil k električnemu daljnovidu, ki ima napetost 10.000 voltov. Privezal je na tanko žico svoj žepni nož ter ga vrzel preko voda, drugi konce pa je držal v roki. Da bi bil učinkovit, si je tudi sezul čevlje. V hipu, ko se je žica dotaknila daljnovoda, je sila udarca gručila Vauhnik na tla, pri čemur se je pretrgala žica, ki je za hip zvezala njegovo telo z daljnovidom. Vauhnik je dobil strašne opekline na drugi strani telesa in se je v groznih bolečinah valjal po tleh.

Dogodek je opazil delavec Fr. Verdink iz Hoč, ki je hitel samomorilnemu kandidatu na pomoč. Nesrečka a hotela, da ni opazil žice, ki je visela od daljnovoda in s katero je prišel v stik s čelom. V tem hipu se je zgrudil mrtve.

Vauhniku so takoj prenesli v najbližjo hišo, od koder so poklicali reševalce, ki so ga prepeljali v bolnico, truplo pokojnega Verdinka pa so spravili v mrtvašnico na pokopališču v Hočah.

RAJŠI V MRTVAŠNICO KOT DOMOV

V Olomucu na Češkem je pred kratkim izginil 11-letni deček, sin orožnika Koprive. Hodil je v šolo, kjer pa je počenjal razne nemnosti, zaradi katerih je doma upravičeno pričakoval palice. Te pa se je fantek bal in ni hotel domov. Iskali so ga več dni povsod okrog pri sošolcih, orožniške patrulje so hodile in ga iskale — fanta pa ni bilo, kakor bi se bil udrl v zemljo. Čez nekaj dni je prišel na orožniško postajo okoliški kmet in povedal, da je pozno v noč čez polje šel domov mimo mrtvašnice, ki stoji sredi pokopališča. V mrtvašnici je videl goreti sumljivo luč. Orožniki so bili na to pozorni in so drugi večer pazili, ali se bo sumljiva luč v mrtvašnici zopet pokazala. Ko se je stemnilo, je v mrtvašnici zopet zagorela lučka. Orožniki so obkolili mrtvašnico, vdrli vanjo ter tam v svoje velikansko začudenje našli doslej zaman iskanega malega pogrešanca, ki je na deski, na kateri navadno leže mrtlični, mirno in sladko spal. Ko so ga zbudili in trdo prišli, je pobrič priznal, da se je čez dan klatil po poljih in gozdovih, ponoči pa je prišel spat v to strašno spalnico, kjer je mislil, da je dovolj varen, da ga ne bodo dobili. Bolj se je namreč bal očetove šibe, kakor pa mrtvašnice in njene strahote. Pa bo sedaj deležen tudi šibe. Saj jo je zaslužil.

DOŽIVLJAJI HEDINOVEGA SODELAVCA

V Stockholm se je vrnil dr. Ambolt, ki je kot član Hedinove ekspedije za dolge mesece izginil v Notranji Aziji. Sven Hedini je bil opremil za resilno ekspedico, ko je prejel prvo vest o njem.

Dr. Ambolt se je že v maju 1932. na meji med Tibetom in Turkestanom ločil od svojih tovarišev. Z veliko karavano je hotel prehoditi tibetsko visoko gorovje in se vrniti ptem mimo proslulega potujočega jezera Lop Nora v Peking. Toda strašno deževje, mraz, ki je dosegel do 40 stop. pod ničlo, preredit ozračje v višini 6000 metrov so mu preprežili prvotni načrt. Živali so začele poginjati druga za drugo, nekateri spremljevalci domačini so pobegnili, dr. Ambolt, ki je zagrizeno vršil svoja znanstvena opazovanja, se je moral končno obrniti v Turkestan. Pri tem je moral ostaviti v Tibetu večina priljage in instrumentov ter svoje znanstvene zapiske petih let. Pomožna ekspedicia pa je te dragoceneosti pozneje za srečo utegnila rešiti.

V Dalai Kurganu v Turkestanu je sestavil pogumni učenjak novo ekspedico, a v Vzhodnem Turkestanu je vladal guverner, ki mu je začel delati velike težave. Dolge mesece je moral Ambolt čakati brez zveze z zunanjim svetom na dovoljenje za nadaljevanje poti. Med tem je izbruhnila revolucija in nemadoma je prejel dovoljenje, da sme napre, z obeh strani, s strani guvernerja in vstavev. Toda to ni bilo brez kakšne majhne zapreke. Nekoga dne se je zbralo pred njegovo hišo celo kakšnih 500 ljudi, ki so hoteli gledati, kako bodo revolucionarji Svedu odsekali glavo. Vendar pa mu tega niso storili in so mu na nadaljnji poti celo pomagali.

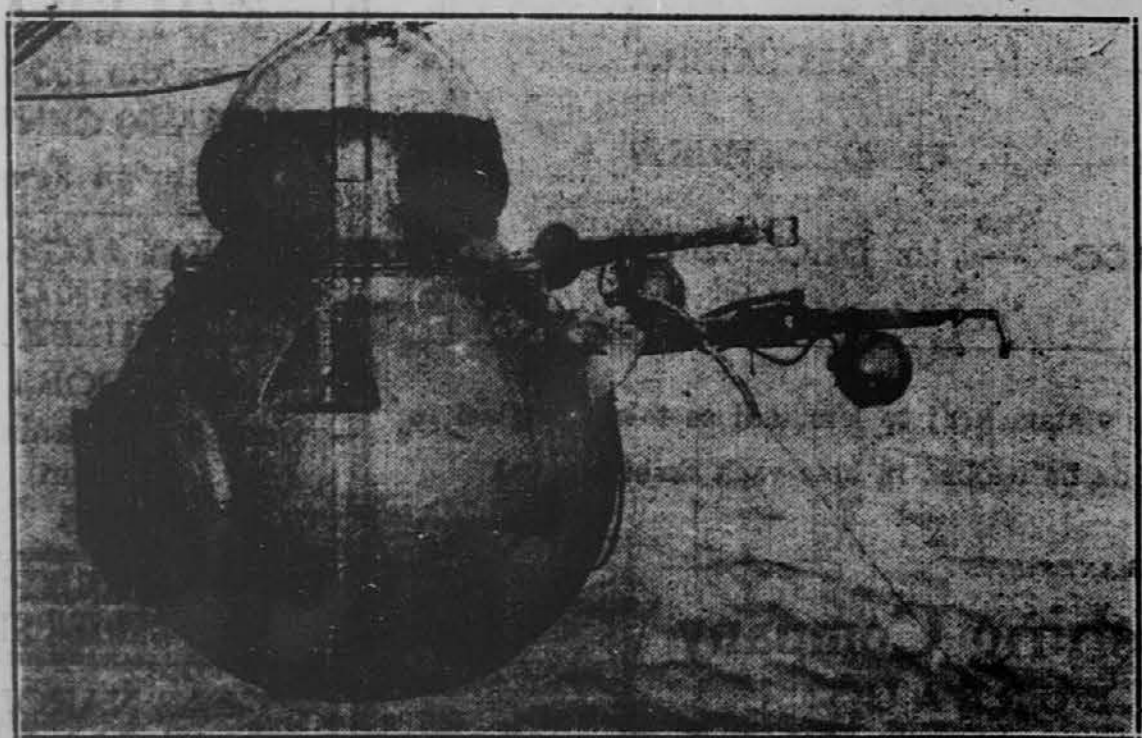
V Hotanu so mu priredili vojaško parado in tamonja vladar ga je podprl z vsem potrebnim, celo z denarjem. Seveda so storili to malo z namenom, da bi Angležem poročal, kako dobro so ga sprejeli. To želja pa je Ambolt izpolnil z veseljem, kajti dala mu je priliko, da je mogel civiliziran svet obvestiti, da še živi. Šele 16. avgusta je dosegel mesto Leh, kjer mu je bilo mogoče oddati brzojavko.

NAJBOLJSI SLOVENSKI ROMAN "GRUNT" (Spisal Janko Kač) kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Cena

\$1.35

PREISKOVANJE MORSKEGA DNA

V posebno sestavljeni krogli, ki jo kaže slika, se je spustil ameriški kapitan C. B. Mayo štiristo čevljev globoko v morje. Iz najdba je velike važnosti za preiskovanje morskega dna.

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1934 IMAMO V ZALOGI

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri — KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Vsakourstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE POVEŠTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

13

Werner se je vsled pripovedovanja gospe Marsalisove zelo razburil in se je le z največjo silo premagoval. Zadnje dni mu je postalo kar neznosno, da Gilde ni mogel več videti. Želel je, da bi njena rednica ozdravila, da bi bila Gilda rešena svoje ječe in bi jo zopet mogel videti. Bolj mu je manjkala kot pa ljubo solnce. Šele te dni je spoznal, kaj mu je postala Gilda Verdenova. Da je saj na kak način ostal z njo v zvezi, ji je vsak dan po svojem slugi poslal cvetlice in jo vprašal o stanju gospe Grabowe. Sluga mu je vedno povedal, da je govoril z gospico Gilda in da se je v imenu bolne gospe vedno zahvalila za vprašanje. Toda gospa je bila še vedno zelo slaba.

Kako je Werner zavidal svojega slugo, da je smel videti Gildo! In nekaterikrat mu je sporočil: — Gospica Werdenova ima popolnoma objokane oči. Najbrže gospej ni posebno dobro.

Werner je vedel, da je Gilda jokala samo zato, ker jo je bolna gospa mučila. Zato je bil zelo nemiren. Zato je tudi danes najprej šel, kako je z gospo Grabowo.

— Slišala sem, da je njena bolezen zelo resna, — pravi Olly. — Malo prej sem na stopnicah srečala Gildo, ki je ravno telefonirala zdravniku. Rekla mi je, da je imela njena rednica zelo slabo noč.

— In uboga Gilda tudi, — pride naglo skozi Wernerjeve ustnice.

Olly ga začudeno pogleda. Že nekaterikrat je opazila, da se njen brat zelo zanima za Gildo Werdenovo, toda je molčala.

Olly in Werner sta bila v svojih mislih in opraviilih tako samostojna in zaprta značaja, da nista nikdar skušala eden na drugega vplivati. Olly je bila prepričana, da ji brat o tem, kar ga je v notranjosti grizlo, ne bi nikdar ničesar povedal, razun če bi ga vprašala. Saj je bila tudi sama na tem, da mu nekaj pove, česar mu ni smela več dolgo prikrivati.

— Da, uboga dekle! Tako pravim tudi jaz, Werner. Izgledala je zelo trudna in žalostna. Prav gotovo je zadnje čase imela le malo počitka. In pri tem še tako brezsrčno postopanje. Njenega položaja ji pač ne more nikdo zavidati. Na njenem mestu bi že davno pobegnila.

— To lahko rečeš, Olly. Kam pa naj gre? Ti nisi nikdar imela občutka odvisnosti.

— Seveda, — kaj takega ni mogoče razumeti. Zrasla sem kot svoboden človek in hočem tudi svobodna ostati, navzlic temu — toda ne — to hočem za enkrat še zamolčati. Prej moram povedati še kaj drugega.

S temi besedami Olly sede nasproti svojemu bratu in ga gleda z nasmehom, ki je bil nekoliko negotov in je njen obraz zelo pomladil.

Werner postane pazoren. Opazil je, da mu ima sestra povedati nekaj prav posebnega.

— Torej, govori, Olly, sem zelo radoveden.

Olly se globoko oddahne, kot bi se hotela otresti nemirnega razpoloženja.

— Torej, poslušaj, Werner. Ne vem, ako si opazil, da se grof Hochberg poteguje za mene.

Werner prikim.

— Seveda mi to ni všeč, Olly. Na to sem že navajen, da te vsak mlad, neoženjen možki, ki se ti približa, tudi takoj snubi.

— Dobro. Toda sedaj sem prišla do sklepa, da se poročim. Ker imam za seboj že četrto leto svojega življenja, se mi zdi, da je prišel čas, da mislim na možnost. Kot stara devica ne maram hoditi po svetu in tako sem se odločila, da sprejemam snubitev grofa Hochberga. Pričakujem ga v pol ure in prepričana sem, da mi bo stavil odločilno vprašanje.

Werner gleda nekaj časa molče in zamišljen pred se. Nato pa pravi mirno:

— Kakor te poznam, Olly, si to dovolj premislila.

— Da, Werner, vse "za" in "proti" sem natančno premislila. Grof Hochberg mi je po volji; njegova osebnost je zelo odlična. Da je zelo zadolžen, za mene ne more biti nikaka zapreka in če plačam njegove dolge, ali pa dolge kakega drugega ženina, je slednje vseeno. Dolgove imajo končno vsi, ki se drenjajo okoli mene. Med vsemi snubci pa se mi grof Hochberg zdi najpoštenjši in najbolj pameten. Zato sem se sedaj odločila, da mu dam svojo roko. Za njegove občutke do mene se brigam ravno tako malo, kakor za svoje. Imela bova prijateljski zakon brez strasti, kar bo popolnoma odgovarjalo moji naravi. Večjih čustev ne morem dati in jih tudi za sebe ne zahtevam. Zato si bom tudi v zakonu ohranila svojo svobodo, kakor tudi svojega bodočega moža ne bom vključila v svoje ruge.

Temne, trudna Wernerjeva oči se vpro v Ollyn obraz.

— Da, Olly, — vidim, da si vse dobro premislila — predobro. Ničesar drugega ti ne maram reči, kot: Stori, kar misliš, da je za tebe dobro in prav. Vendar pa, kot tvoj dober prijatelj, kakoršen sem ti bil vedno, bi ti svetoval, da nekaj premisliš.

— Kaj pa, Werner?

— Tako mirno in brez vsake strasti greš v zakon. Kaj pa potem, ko se nekega dne v tvojem srečju zbudi ljubezen, ako te sreča človek, ki bi bil pravi za tvoje srce? Kaj potem?

Premišljen nasmeš spreleti Ollyne ustnice.

— Oh, Werner, na lepo pravljico o ljubezni ne verjamem. To je samo domišljija mehkočutnih ljudi. In med temi jaz nisem. Poznam se in vem, da nikdar ne bi mogla podariti velike ljubezni.

Werner prime njeno roko.

— Moja Olly, ne poznaš se. Mogoče moreš podariti več ljubezni, kot sama misliš. To človek občuti šele, ko je prišla ura, ko naše srce z vso iskrenostjo zabrepeni po kom drugem. In ta ura prav gotovo pride enkrat za vsakega človeka.

Iz teh bratovih besed je sklepala, da se je Gilda v zadnjem času Wernerju prikupila. Toda tudi sedaj se ni skušala prodreti v njegovo skrivnost. Samo odločno stresla glavo.

— Sem drugačna, kot si ti, Werner. Med nama si ti bil vedno bolj občutljiv in mehkočuten. Ti pa si tudi mnogo bolj kot sem jaz. Toda jaz sem pač hladnega srea.

— Ne, Olly, nisi! Brezčutna si postala, ko si spoznala, kako malo pravega čustvovanja je nebo podelilo bogatim. Mrzlega sreča nisi. Samo svoje srce zatajuješ, ker mu nečeš dati oblasti nad seboj.

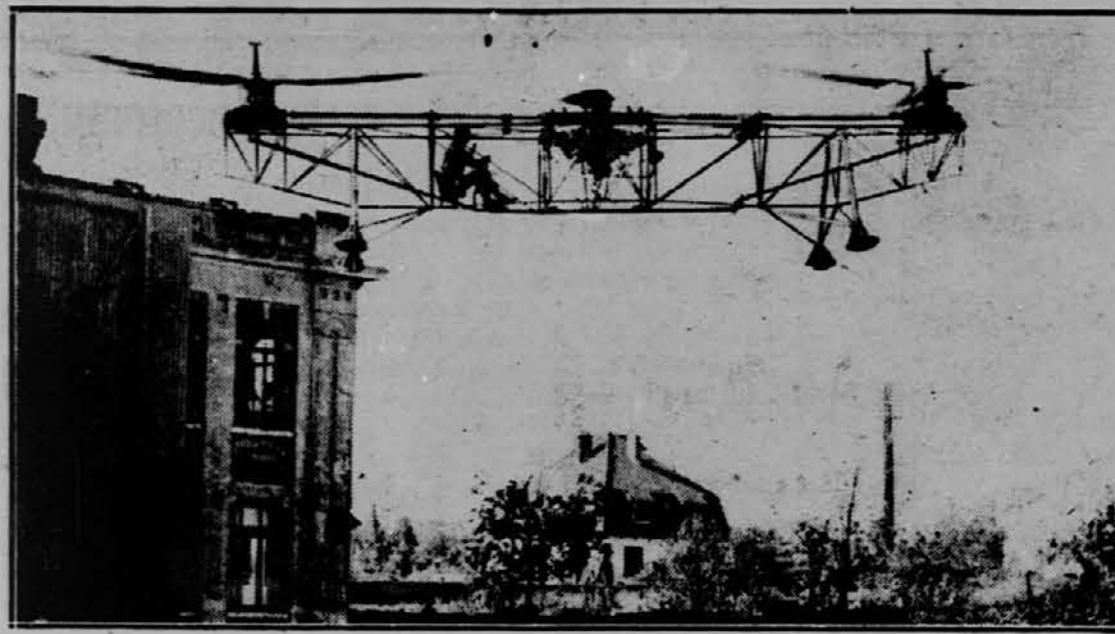
Olly boža njegovo roko.

— Oh, Werner, to misliš samo, ker te imam tako rada in ker sem proti tebi drugačna kot proti drugim ljudem. In temu ne oporekam. Toda s tem, kar občutim do tebe, sem se popolnoma izdala. Za druge ljudi ni ničesar več preostalo. Zaradi tega ti tedaj ni treba prav nič skrivati.

— Vedela boš, kaj hočem napraviti. Zadržati se hočem vsake druge pripombe. Mogoče najdeš v tem zakonu več, kot pa sama iščeš. Na vsak način ti iz cellega svojega srea želim to srčno k tvoji odločitvi. Da tega nikdar ne bi obžalovala!

(Dalje prihodnjic.)

NOV MODEL ZRAKOPLOVA

Z letalom, ki ga vidite na sliki, je obstal belgijski avijatik Florine 9 minut in 53 sekund nepretrgno v zraku. Letalo se zamore dvigniti navpično v zrak brez vsakega zaleta.

Iz Slovenije.

Psi našli trupelce novorojenčka. Ustreljen po usodnem naključju.

Te dni so postali vaščani vasi Gaberja, občina Velike Brsnice, priča nad vse čudne najdbe. Našli so se namreč deli novorojenčka, in to: glava, desnica in prsni koš. Pes posestnika Janca Medleta je bil prinesel zjutraj v domačo listnico lobanjo z oprsem novorojenčka. Ne dolgo zatem pa je prinesel pes posestnika Kralja majhno desnico s palem in kazalcem. Medle se v začetku ni zmenil za pasje godranje v listnici, ko pa je opazil tudi sosedovega psa, se mu je videlo vse skupaj sumljivo. Stopil je v listnjak in v svoje veliko presenečenje opazil oba psa, ki sta se sukala okoli delov človeškega trupelca. Takoj jima je odzvel plen in pohitel na orožniško stanico.

Orožniki so nemudno uvedli poizvedovanje po brezsrčni materi, ki je brčkone zakopala novorojenčka. Vestni orožniki so jo seveda tudi kmalu našli, vendar se pa čuva njeno ime v tajnosti. Kakor pravi mati sama, je bila pet mesecev v blagoslovljenem stanju. Zaradi zelo naporne dela pa je prišlo na svet mrtvo dete. V strahu pred smrtno in izbojazni pred starši je prežgodaj rojeno dete zakopala v tuje gnojišče. Deli trupelca so bili prenešeni na farno pokopališče.

Nesrečna smrt kovača pod žično železnico.

Mežiški svinčeni rudnik si je nabavil tovorni avto znamke "Tatra" z nosilnostjo do 15.000 kg.

Voz je prvi te vrste v Jugoslaviji, pravo čudo sodobne tehnike. Služi pa za prevažanje rude iz Zrjava do postaje Prevalje. S tem se bodo baje zaradi previsoke reže, ki jo zahteva ozkotirna železnica (ker so lokomotive že obzabljeni in bi bilo treba nabaviti nove) znatno znižali stroški prevoza. Preden se pa ta kolos uvrsti v promet, je bilo treba na nekaterih mestih preložiti in razširiti cesto in zgraditi nove mostove. Tudi žična železnica se je morala na nekem prehodu čez cesto primerno dvigniti.

Dela pri lesenem nosilec, na katerem je napeljana žica in po njej drse železni vozički rude iz jame v dolino k rudniški tovarni, so bila poverjena rudniškemu kovaču Ivanu Rozmanu. Po nesrečnem naključju pa se je škripčevje zrušilo in nesrečnega kovača ubilo, sodelaveca, ki je bil bolj ob strani pa težko ranilo. Pokojni Rozman je obležal z zdrobljeno glavo na mestu mrtev.

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zaloga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOŽNIJ LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

stihničarjev sin Lojze Turk in neki pekovski pomočnik. Ko so prišli preko ceste do hiše, jih je pri oknu že čakala gospa Pintarjeva. Pozvala jih je, naj se kar skozi okno priplazijo v sobo. V spalnici jim je ponovno razložila, kje domneva zločinca. Napotila jih je skozi obednico v temno predsobo, ki se končuje na verandi. Prvi je vstopil Nesmeny. V predsobi so v temi opazili dr. Pintarja, ki je še vedno stal s puško na verandi — ne vedoč, da je so-proga medtem poslala po pomoč. Komaj se je Nesmeny s tovariši dobro približal vratom, se je dr. Pintar nenadno okrenil, da je puška cee zdrobila stekleno okno na vratih. Dr. Pintar je samo še jeknil: "Stoj!" — in že sta v sobo zagrmela dva zaporedna strela.

Prestrašeni so se vsi umaknili proti obednici. Med njimi tudi Nesmeny, ki pa se je že po nekaj korakih zgrudil ob mizi na tla. Bruhnila je kri in ugasnilo je mlado življenje. V tem je tudi že dr. Pintar prihitel z verande v obednico. Takoj je spoznal usodno zmoto, toda ni bilo pomoči. Bil je pač na preži trdno prepričan, da so zločinci vdrli v spalnico ter že izropali ženo in hčerko.

NEVAREN BLAZNEŽ

Kakor poročajo iz Katovic na Poljskem, se je v kraju Čelade blizu Katvic dogodila tako strašna tragedija:

Mihel Mazur, ki ima ženo in dva neprekrbljena otroka, je že dolgo časa brez dela in brez vsakega zaslužka. Čeprav je star šele 28 let in je iskal službo vsespovod, je vendar bil v največji bedi. To ga je tako potrla, da je nenadno znozel. Zgrabil je težko gorjako in začel z njo udrihati po svoji ženi, po svojih otrocih in po svojih starih, ki pri njem stanujejo. Svoji izmed katerih so nekateri prav hudo ranjeni, so mu komaj ušli ter obve tili policijo. Blaznež pa je med tem na drobne kosce razbil vse boro pohištvo. Ko je vdrla v stanovanje policija, je Mazur skočil skozi okno pritrjenega stanovanja in bežal na cesto, kjer je vsakogar, kogar je srečal, s težko gorjako tresel po glavi. Šele po dolgem zaledovanju ga je policija končno prijavila in ukrotila. Nesrečni Mazur je v svoji blaznosti hudo poškodoval deset oseb.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

16. DECEMBRA

13. Januarja — 3. Februarja

PARIS

17. Februarja — 17. Marca

CHAMPLAIN

30. Decembra — 20. Januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

V NEKAJ DNEH IZIDE

Slovensko - Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1934.

CENA 50 CENTOV

Naročite ga že sedaj!

KNJIGE

VODNIKOVE

DRUŽBE

SMO DOBILI

Cena štirim zanimivim

knjigam

\$1.45

KOLEDAR IN KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE \$1.85

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

Europa — — — 15. DECEMBRA

Berengaria — — — 15. DECEMBRA

Ile de France — — 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priklasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

